

Program decentralizacije financijskih potpora i regionalnog razvoja

Nacionalna se zaklada Strategijom djelovanja za razdoblje od 2004. – 2007. godine obvezala da će u provođenju svoje misije i ciljeva razvijati model decentralizacije vlastitog djelovanja, koje će uključivati decentralizaciju raspolaganja sredstvima, na dva osnovna principa: regionalno djelovanje te partnerstvo s lokalnim organizacijama i inicijativama civilnoga društva. Početak uspostavljanja ovog modela temelji se na zapošljavanju suradnika za poticanje razvoja i suradnje lokalnih zajednica u regiji.

Zašto decentralizacija i regionalni razvoj?

Decentralizacija je nužna kako bi se i u postupku odobravanja financijskih organizacija civilnoga društva uvelo načelo supsidijarnosti i omogućilo raspodjelu sredstava na što je moguće bližoj razini na kojoj se projekti i programi provode odnosno gdje se tim projektima/programima/inicijativama reagira na potrebu ili problem u zajednici.

Nejednaka razina zastupljenosti ili prisutnosti organizacija civilnoga društva u županijama RH: omjerom 1:) po broju registriranih udruga, ukazuje na potrebu daljnjeg ulaganja u razvoj organizacija civilnoga društva na lokalnoj, županijskoj, regionalnoj (više županija) razini.

U osmišljavanju programa regionalnog razvoja Zaklada je predvidjela suradnju s postojećim organizacijama civilnoga društva koje bi svojim znanjem i dosadašnjim iskustvom mogle kroz programe izobrazbe i potpore pomoći i pridonijeti bržem, kvalitetnijem i učinkovitijem daljnjem razvoju civilnoga društva na lokalnoj, županijskoj i regionalnoj razini.

Nakon što je Upravni odbor Zaklade donio odluku o pokretanju Programa decentralizacije i regionalnog razvoja, organizirano je njegovo predstavljanje zainteresiranim organizacijama civilnoga društva u Osijeku (13. lipnja 2005.), Rijeci (14. lipnja 2005), i Zagrebu (17. lipnja 2005.).

Na taj način započelo je savjetovanje s organizacijama civilnoga društva o ovom važnom procesu.

Od lipnja do početka listopada 2005. godine suradnici za regionalni razvoj organizirali su sastanke i fokus grupa po županijama na temu regionalnog razvoja kapaciteta civilnoga društva. Ukupno je poslano 1.816 poziva udrugama za sudjelovanje na fokus grupama u županijama (Središnja Hrvatska – pozvano 646 udruga, Dalmacija – pozvano 630 udruga, Istra i Riječka regija – pozvano 239 udruga te Slavonija i Baranja – pozvano 317 udruga).

Na sastancima s fokus grupa predstavnika organizacija civilnoga društva predstavljen je Zakladin Program decentralizacije financijskih potpora i regionalnog razvoja, nakon čega je bila otvorena rasprava s ciljem da se organizacije civilnoga društva aktivno svojim primjedbama i prijedlozima uključe u predstavljeni proces.

U cilju daljnjeg uključivanja organizacija civilnoga društva u pripremi i usmjeravanju Programa decentralizacije i regionalnog razvoja, Zaklada je raspisala javni poziv za izbor stručnjaka i stručnjakinja iz udruga iz raznih dijelova Republike Hrvatske koji bi djelovali kao Savjetodavni odbor za decentralizaciju i regionalni razvoj.

Na temelju zaprimljenih prijava, Upravni odbor Zaklade na svojoj je sjednici održanoj 8. srpnja 2005. godine donio Odluku o imenovanju članova/članica Savjetodavnog odbora s osnovnom zadaćom izrade prijedloga modela regionalnog razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

Za članice i članove Savjetodavnog odbora za decentralizaciju i regionalni razvoj imenovani su:

1. Vesna Zec, prof., članica, Upravni odbor Nacionalne zaklade
2. Marija Boltek, koordinatorka programa potpora i regionalnog razvoja u Zakladi
3. Esmeralda Sunko, (Dalmacija)
4. Milorad Nenadović, Bilje (Slavonija I Baranja)
5. Kristina Belušić, Pula (Istra i Riječka regija)
6. Andreja Rosandić, Zagreb (Središnja Hrvatska)
7. Mirjana Samardžić, Zagreb (savjetnica na CARDS projektu regionalnog razvoja RH)

Savjetodavni odbor pregledao je sve zapisnike regionalnih savjetodavnih sastanaka te zaključio kako bi bilo dobro organizirati i zasebni savjetodavni sastanak u Zagrebu s obzirom na to da je najveći broj udruga registriran u Zagrebu.

Sastanak je održan 14. studenog 2005. godine u Muzeju Mimara u Zagrebu. U prvom dijelu sastanka predstavljene su do tada provedene aktivnosti vezane za Zakladin Program decentralizacije financijskih potpora i regionalnog razvoja. Drugi dio sastanka organiziran u obliku fokus grupa s ciljem da u svakoj grupi sudjeluju udruge koje se bave srodnim područjem te da zajednički pokušaju ustanoviti svoje specifične potrebe. Posao facilitacije ovog sastanka Zaklada je povjerila MAP Savjetovanju.

Savjetodavni odbor je nakon pregleda i uvažavanja svih povratnih informacija iz procesa savjetovanja s organizacijama civilnoga društva, predložio Upravnom odboru potrebu daljnjeg provođenja Programa decentralizacije i regionalnog razvoja kao dva odvojena, ali povezana procesa.

Predloženo je da se za decentralizaciju izradi poslovni plan kojim će se utvrditi način i organizacijski oblik decentraliziranoga modela upravljanja financijskim potporama za razvoj civilnoga društva u širim županijama (potencijalno budućim regijama) u RH. Za ovaj posao potrebno je angažirati stručne institucije.

U pogledu regionalnog razvoja, Savjetodavni odbor je preporučio podršku i proširenje programa izobrazbe i programa potpore u cilju daljnjeg razvoja organizacija civilnoga društva na lokalnoj, županijskim i regionalnim razinama.

Za proces decentralizacije Zaklada će angažirati vanjskog savjetnika/savjetnicu koji će izraditi potrebni poslovni plan dok će se za razvoj organizacija civilnoga društva u regijama raspisati u 2006. godini poziv za iskaz interesa za suradnju.